

До цього блоку входить підвищення на посаді, навчання працівника за рахунок фірми, запрошення співробітника як виступаючого чи лектора, пропозиція брати участь у більш інтенсивному або матеріально вигідному проекті, а також можливість використання устаткування компанії для реалізації власних проектів.

Винагороди, пов'язані зі зміною робочого місця, тобто всі ті заходи, які ведуть до зміни технічної оснащеності робочого місця та його ергономіки (виділення окремого кабінету, наймання секретаря, надання додаткового офісного обладнання та службового автомобіля та ін.) Останнім часом в американських компаніях з'явилася тенденція до використання в якості заохочень "пакета послуг". У цьому випадку працівник отримує можливість вибору з певної кількості винагород більш пріоритетних для нього форм заохочення.

В останні десятиліття більшість американських фірм і корпорацій як мотивуючий фактор широко використовує делегування ("empowerment"), коли частина обов'язків, відповідальності і повноважень з прийняття рішень передаються працівникам, які заслуговують на довіру.

Список використаних джерел і літератури:

1. Бондар Н. М. Економіка підприємства : Навч. посіб. – К.: Вид-во А. С. К., 2004. – 400 с.
2. Буняк Василь Богданович. Інфляційний процес в умовах ринкової трансформації економіки України: Дис.канд. екон. наук: 08.01.01 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. - Л., 1999. – 196 с.
3. Економіка підприємства: Підручник / За ред. Покропивного С. Ф. – К.: КНЕУ, 2004.–528 с.
4. Економіка підприємства: Навч. посіб. / За ред. О. П. Крайник –Львів: Національний Універ. “Львівська техніка”, 2003. –208 с.
5. МакаровськаТ.П.Економіка підприємства: Навч. посіб.–К.:МАУП, 2003.–304 с.
6. Управління персоналом : Навч. посіб. / За ред. Данюка В. М.– К.: КНЕУ, 2004.– 398с

Зачосова Н. В.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Проблема управління фінансовою безпекою фінансових установ актуалізується в зв'язку з кризовими тенденціями, які спостерігаються нині на фінансових ринках багатьох країн. Політична і економічна нестабільність стають причиною появи все нових і нових видів загроз нормальному функціонуванню фінансових установ, внаслідок яких зменшується кількість їх клієнтів, скорочується рівень їх фінансування, втрачаються конкурентні переваги, що в підсумку може призвести до банкрутства і ліквідації фінансового посередника. У відповідь на новоявлені небезпеки повинні бути запропоновані нові форми управління фінансовою безпекою фінансових установ, що дозволить їм адаптуватися до сучасних умов ведення бізнесу.

Невирішеною на даний момент залишається проблема визначення пріоритетів управління фінансовою безпекою фінансових установ з урахуванням обмеженості їх корпоративних ресурсів. Не викликає сумніву необхідність застосування комплексного підходу в питанні організації захисту активів фінансових посередників від негативного впливу на їх цілісність і ефективність використання, проте в умовах недостатнього рівня фінансування цього процесу, вкрай важливим є вибір домінантних напрямів забезпечення фінансової безпеки, які повинні компенсуватись внутрішніми резервами фінансових установ.

З огляду на обставини, в яких працюють вітчизняні фінансові установи, можна запропонувати наступний перелік пріоритетів управління фінансовою безпекою фінансових установ:

- замість створення окремої служби фінансової безпеки, призначити в деяких структурних підрозділах співробітника, відповідального за функціональний напрям безпеки, в забезпеченні якого задіяний даний відділ;

- акцентування уваги на оперативному реагуванні на загрози фінансовій безпеці з передачею наявних вільних фінансових ресурсів на потреби її забезпечення; основні загрози

для нормальної діяльності фінансових компаній мають фінансову природу або ж пов'язані з крадіжкою, видозміною, використанням не за призначенням конфіденційної інформації або інформації з обмеженим доступом, клієнтських баз даних, тому доцільно пріоритетним напрямом забезпечення фінансової безпеки фінансових установ визначити організацію захисту від кібератак і злочинів, пов'язаних із використанням корпоративних відомостей супроти інтересів компанії;

- для невеликих фінансових установ, таких як кредитні спілки та ломбарди, доцільним є передання завдання забезпечення фінансової безпеки зовнішнім компаніям, які спеціалізуються на організації захисту суб'єктів господарювання від різного роду небезпек і загроз; використання послуг аутсорсингу для залучення персоналу з метою розробки та запровадження механізмів гарантування нормального стану різних підсистем системи фінансової безпеки;

- перехід від практики компенсації збитків від негативного впливу загроз на фінансові показники фінансових установ до превентивних заходів: особлива увага повинна приділятися перевірці потенційних партнерів, контрагентів і клієнтів, що прагнуть скористатись послугами отримання фінансових ресурсів від фінансових установ на тих чи інших договірних умовах;

- організація тісної співпраці як між фінансовими установами одного виду, так і між професійними учасниками різних сегментів фінансового ринку задля формування єдиної бази даних клієнтів, що вчиняли шахрайські дії стосовно компаній, а також співробітників, які несумлінно виконували свої обов'язки, чим спричинили шкоду фінансовому стану установи або її діловій репутації;

- розробка документації, яка б регламентувала відносини між суб'єктами забезпечення фінансової безпеки фінансових установ, як зовнішніми, так і внутрішніми; чітко окреслювала мету, завдання та напрями підтримки належного рівня фінансової безпеки та встановлювала відповідальність за недотримання її норм;

- започаткування перманентного моніторингу стану фінансової безпеки фінансових установ з боку їх керівництва, власників, акціонерів та інших категорій стейкхолдерів;

- комплексна перевірка претендентів на керівні посади, обов'язкове періодичне оцінювання рівня лояльності персоналу; приділення великої уваги підбору кадрів, адже саме персонал останнім часом є джерелом великої кількості загроз нормальному функціонуванню фінансових установ та стану їх фінансової безпеки.

Таким чином, акцентування уваги при управлінні фінансовою безпекою фінансових установ на конкретних чітко зазначених напрямках безпеки орієнтованого менеджменту дозволить забезпечити ефективність їх функціонування в сучасних економічних умовах при наявності обмежених ресурсів на формування та розвиток комплексних систем їх фінансової безпеки.

В умовах посилення на фінансовому ринку України впливу економічних і політичних загроз на стан функціональної здатності систем безпеки фінансових установ забезпечувати високий рівень захисту їх фінансових ресурсів, керівництву та топ-менеджменту фінансових інституцій належить приділити увагу розробці стратегій забезпечення фінансової безпеки підконтрольних їм компаній.

Стратегічні імперативи управління фінансовою безпекою фінансових установ повинні розроблятися із урахуванням особливостей їх створення та функціонування.

Метою діяльності переважної більшості фінансових установ є отримання прибутку (крім фінансових інституцій, що мають статус неприбуткових організацій, на зразок кредитних спілок). Тому стратегічні напрями забезпечення фінансової безпеки фінансових установ повинні передбачати сприяння у розширенні фінансової діяльності компаній, а саме містити комплекс заходів, що дозволять залучити нових клієнтів, розширити межі надання фінансових послуг (у тому числі за рахунок диверсифікації їх асортименту) та збільшити частку установи на фінансовому ринку. Для реалізації цієї стратегічної мети необхідним є підвищення рівня довіри споживачів фінансових послуг, як дійсних, так і потенційних, до фінансових установ. Тенденції останніх кількох років, що спостерігались на фінансовому ринку України, навряд

чи можна назвати сприятливими для встановлення тісних партнерських зв'язків між фінансовими компаніями та їх клієнтами. Зменшення кількості професійних учасників фінансового сектору, пов'язане з численними банкрутствами фінансових установ, скороченням обсягів інвестиційних ресурсів, спрямованих закордонними інвесторами на підтримку банківських установ, страхових компаній, тощо, що мали у складі власного капіталу високу частку іноземних фінансових ресурсів, відсутність державної політики щодо компенсації користувачам фінансових послуг втрати їх активів внаслідок ліквідації компаній з тих чи інших причин, призвело до різкого падіння рівня фінансової активності громадян і виникнення стійкої недовіри з боку фізичних та юридичних осіб до фінансових установ. Тому відновлення довіри до фінансового ринку та його учасників є на разі важливим завданням національного значення та одним із пріоритетів державної політики у фінансовій сфері. Водночас, на рівні окремої фінансової установи, до заходів, що можуть посприяти відновленню довіри клієнтів до компанії, доцільно віднести підвищення рівня транспарентності результатів діяльності та характеристик фінансового стану. Тому до переліку стратегічних імперативів управління фінансовою безпекою фінансових установ пропонується долучити забезпечення інформаційної прозорості у питанні організації захисту фінансових ресурсів як самої установи, так і її клієнтів, від негативного впливу на їх цілісність та ефективне використання, зовнішніх і внутрішніх загроз фінансового характеру.

Потребує уваги з боку керівництва фінансових установ і кадрова політика. У стратегічній перспективі великі фінансові посередники повинні мати у своєму штаті принаймні одну особу, що здобула вищу освіту за напрямом управління фінансово-економічною безпекою. Крім того, необхідно підвищувати вимоги до різних категорій працівників фінансових установ щодо обов'язкової наявності у них освіти, яка б відповідала обійманій посаді. На разі такі вимоги висувають до свого персоналу лише великі банки, і то не для усіх категорій працівників. Велика плинність кадрів призводить до низького рівня лояльності персоналу, наслідком чого є численні випадки шахрайства з боку працівників фінансових установ, які спричиняють останнім не лише фінансові збитки, але і призводять до втрати ділової репутації, стають причиною судових позовів і численних позапланових перевірок з боку національних регуляторів. Тому кадрове забезпечення є важливим напрямом управління фінансовою безпекою фінансових установ у стратегічній перспективі.

Кізян О. М., Богуславська С. І.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

СКЛАДОВІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Управління витратами – це процес цілеспрямованого формування оптимального рівня витрат підприємства.

Система управління витратами – це сукупність взаємопов'язаних елементів (структури, завдань, технології, людей, цілей) та системного підходу до об'єктів управління як системи в цілому [3].

Головною метою управління витратами підприємства є підвищення конкурентоспроможності та ефективності його діяльності.

Управління витратами, як складова загальної системи управління підприємством, органічно пов'язане з управлінням іншими сферами діяльності підприємства, зокрема з управлінням прибутком, процесами формування і використання капіталу, активів, управлінням інвестиційною та інноваційною діяльністю підприємства, його ризиками, використанням виробничих потужностей [1].

Витрати підприємства ідентифікують за їх видами, місцями виникнення та носіями. Цілеспрямоване формування витрат на підприємстві, тобто управління витратами, відбувається за їх місцями, об'єктами та видами [2].